

ριέργειαν καλλιτεχνικήν. Καὶ κρύφιος χόλος τὴν κατελάμβανεν ἐγκυτίον τῆς Λίλιαν. Ἐπῆγε νὰ ἐπισκεψθῇ τὴν κυρίαν de Crouville, ἀνυπόμονος νὰ τὴν ἔξετάσῃ. Καὶ ὅταν ἀδιαφόρως δῆθεν ἔρριψεν εἰς τὸ μέσον τὸ ὄνομα τῆς Λίλιαν, ἤκουσεν ἑκείνην νὰ τὴν ὄνομαζῃ «χαριτωμένο παιδί» καθὼς καὶ τὴν λαίδυ Evans «οὕτι κοινὴν φύσιν, γυναικεῖαν ἔξογως διακεκριμένην, καὶ ἀφοιωμένην ἔξ οὐλοκήρου εἰς τὴν ἀρφανήν τῆς ἀνεψιάγ». Καὶ ἀπαξὶ ποὺ ἥργισεν ἡ κυρία de Crouville ἔξηκολούθησε μὲ τὴν συνειθισμένην τῆς ζωηρότητα. «Ἡ ἀγγεικὴ ψυχὴ δὲν θὰ δοκιμάσῃ εὐτυχίαν τελείων παρα μόνον τὴν ἡμέραν ποὺ θὰ ἴδῃ ἀποκατεστημένην τὴν πτωχὴν τῆς Λίλιαν... τὸ ὄποιον δὲν θὰ εἶναι καὶ πολὺ εὔκολον!» ἐπρόσθετε τελειώνωντας τὴν δημηγορίαν τῆς χαριτωμένων, ὡς νὰ ὠμίλει καθ' ἔκυρην. Ἡ Ἰσαβέλλα κατ' ἀρχὰς δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τοὺς τελευταίους τῆς αὐτοὺς λεγούς, τοὺς ὄποιους ἥρπασε μὲ τὸ προσεκτικό τῆς αὐτής, καθὼς οὔτε εἰς τὸ ἀποστόλητον ἐπίθετον, τὸ ὄποιον ἐπρόσθετεν ἡ βικρώνη de Crouville εἰς τὸ ὄνομα τῆς κορασίδης: «Πτωχὴ Λίλιαν...» Καὶ διατί; εἰχε λόγους ἀρά γε ἡ κ. de Grouville νὰ διακρίνῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἑκείνην ποὺ ὠνόμαζε μικράν τῆς Λίλιαν.

(Ακολουθεῖ).

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

* * * Γράμματα καὶ τέχνη. Μεγάλην αἰσθησιν ἐνεπόνησε καὶ πάλιν ἐν Γαλλίᾳ βιβλίον παλαιὸν μὲν τοῦ «Max Nordau», ἀρτίως δὲ μεταφρασθέν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ κείμενου τοῦ 1885 ὑπὸ τὸν τίτλον «Ψυχολογικὰ παράδοξα». Γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ πολὺς συγγραφεὺς τῶν «Συνθηματικῶν Φεύδῶν» καὶ τοῦ «Ἐκφυλίσμοῦ» ἐκτιμᾶται ἐν Γαλλίᾳ ὅσον ὀλίγοι ἐκ τῶν ἔνων, τῶν ὄποιων τὰ ὄνόματα μετὰ πολλοὺς πατάγους ἔξηλθον τῶν ὄριων τῶν ἰδίων των πατρίδων. Ἐννοεῖται δὲν ἔμενεν ὅλως διόλου ἀπρόσθλητος ὑπὸ τῆς ἑωλοκρασίας τοῦ γάλατικοῦ σκάψιματος, μάλιστα ὅσον ἀφορᾷ τὴν μανίαν του νὰ ὑπάγῃ διασκόμους ἀλλούς ἀνδραῖς ὑπὸ ἴδιαιτέρως τάξεις νευρώσεων (ψυχήσεων ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ ἡμέτερος κ. Σ. Ἀποστολίδης) εἰς τὰς ὄποιας δίδει μοναδικούς διὰ τὴν πρωτοτυπίαν των τίτλους, π.χ. ἀθουλία ἢ ἡγολακία, ματτοίσμος ἢ μαστογισμός. Ἐκ τοῦ τελευταίου του αὐτοῦ βιβλίου μεταφέρομεν τὴν ἔξτης περὶ γυναικὸς παράγραφον. «Ἡ γυνὴ, ἥτις ἀναγνώσκει μυθιστορήματα, ἢ συγγάζει εἰς τὰ θέατρα δὲν γνωρίζει ἂν δὲν ἀνήρ ὅστις τὴν πλησιάζει εἶναι ἑκείνος ὅστις τῆς γρειάζεται· διότι δὲν ἔχει τὸ ὄργανικὸν ἴδεωδες, ἀλλ' ἀναμνήσεις ἀπλῶς τῶν ἡρώων τοῦ δράματος ἢ τοῦ μυθιστορήματος. Συγγέει τὰς ἴδιοτροπίας της μετὰ τῶν ἀληθῶν ἀναγκῶν τοῦ ὄργανισμοῦ της, καὶ μετ' ἀσυγγάρστου ἐλαφρότητος κυριεύεται ὑπὸ εἴδους

μισητῆς περιφρονήσεως ἥτις καθιστᾷ τὴν γυναικαν δστυχῆ ἐφ' ὄρου ζωῆς».

* * * Μόλις ὀλίγους μῆνας μετὰ τὸν τελευταῖον του τόμον «Les idées en marche» ἐνεργανίσθη πάλιν πρὸ τοῦ δημοσίου ὁ Léon Daudet μὲ νέον ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ταξίδιον τοῦ Σκιζπήρου». Ο νεκρώτατος συγγραφεὺς, περιωνύμου πατρὸς υἱὸς, πολλάκις ἔχει ὅδη ἐλκύση τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ διὰ τὴν ὄλως διόλου ἴδιαζουσαν καὶ πρωτότυπον ἀντίληψιν τὴν ὄποιαν ἔχει περὶ τοῦ κόσμου καὶ τῆς τέχνης· καὶ τὸ νέον του ἔργον εἶναι φιλοσοφικὸν μυθιστόρημα ἀποκλειόν τὸν πολλοὺς πρὸς τὸ εἶδος τὸ οὐτωσί καλούμενον «roman d' aventures». Αξιοσύστατον ἀνάγνωσμα ὅγι... διὰ τοὺς παλλούς.

* * * Κοινωνία καὶ ἀταβισμός. Ἐκτὸς τῶν ἐνύδρων ζώων, πάντα σχεδόν τὰλλα μαστοφόρα, τὰ μᾶλλον γειτνιάζοντα πρὸς τὸν ἄνθρωπον ὡς ἐκ τῆς κατακευῆς των, κολυμβῶσιν, ἀνευ προηγουμένης ἐκυκλήσεως, ὅταν κατὰ πρώτην φοράν ἀναγκασθοῦν νὰ πέσουν εἰς τὸ νερό. Ο ἄνθρωπος ἀπεναντίας μανθάνει νὰ κολυμβῇ ἀρκετὰ δύσκολα καὶ σπάνιον εἶναι ὅταν εὑρεθῇ ὑπὸ τὰς ἴδιας περιστάσεις, νὰ κατορθώσῃ μὲ τὰς ἐνστιγματικὰς κινήσεις νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ τῆς ἐπιφυνέας. Αὐτό, λέγουν, ὀφελεται εἰς περίπτωσιν φραγεροῦ ἀταβισμοῦ.

Τὸ τετράποδον ποὺ θὰ πέσῃ εἰς τὸ νερὸν κάμνει, ἔξ ἐνστίκου, τὰ ἴδια κινήσατα τὰ προξειδιάζοντα εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὴν φυγὴν, καὶ τὰ ὄποια ἐν περιπτώσει κινδύνου, τοῦ ἐπιτρέπουν, ὅπως ἀλλοτε καὶ εἰς τοὺς προγόνους του, νάποιφύη γάτον τὸν κίνδυνον. Αὐτὰ δὲ τὰ κινήσατα, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡτονοὶ χρειάζονται καὶ διὰ τὸ κολύμβημα. Λοιπὸν τυχίας καὶ καθ' ἀπλὴν σύμπτωσιν τὸ ἔνστικτον τοῦ τετραπόδου δρομέως, δῆηγει αὐτὸν νὰ κολυμβῇ ὑποφερτῶς. Ο ἄνθρωπος ἀπ' ἐναντίας ἥτο ἔξ ἀργῆς, ὡς γνωστὸν, ζῷον ἀναρριγητικὸν καὶ δενδροδίαιτον καὶ μόνον βαθμιαίως κατάτηται νὰ γίνη δίπουν, ἐν περιπτώσει κινδύνου ἐπείγοντος, ὅτε ἡ σκέψις καὶ ὁ νοῦς δὲν προφθάνει νὰ ἐνεργήσῃ τελεσθόρως, τὸ ἔνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως κάμνει ὥστε νάναρχίνωνται αἱ ἀταβιστικαὶ συνήθειαι, πράγματι ἀνθρώπος πίπτων εἰς τὸ νερὸν κάμνει τὰς ἴδιας κινήσεις, τὰς ὄποιας ἔκαμνον ἀλλοτε οἱ πρόγονοι του διὰ νὰ καταφύγουν κινδύνεύοντες εἰς τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων. Φανερὸν ὅτι πολὺ ὀλίγον κατάληγοι εἶναι αἱ κινήσεις αὗται διὰ νὰ διατηρήσουν τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς ἐπιφυνέας τοῦ νεροῦ.

Η θέσις αὗτη, καθὼς τὴν συνοψίζουμεν, δὲν φαίνεται ὀλίγον πιθανή, καθόστον μάλιστα ἐνισχύεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἔξτης γεγονότος· ὅτι οἱ πίθηκοι, πρώτοι μας ἔξαδελφοι... τούλαχιστον, ζῷα δὲ ἀναρριγητικὰ ἀκόμη καὶ δενδροδίαιτα εἶναι, ὅπως λέγουν, κολυμβητεῖ... διὰ νὰ τοὺς κλαίῃ κανείς.